

การใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

**The Use on Local Leader Election of People in the Area of Mu Mon
Sub-District Administrative Organization in Mueang Udon Thani
District of Udon Thani Province**

ปภาวรินทร์ โยระยัง และ พิชัยรัฐ หมั่นดวง

วิทยาลัยพินทุบัณฑิต

Paphavarin Yothayang and Pichairat Muenduang
Pitchayabundit College, Thailand
Corresponding Author, E-mail : papalek96@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน จำนวน 376 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane. 1973 : 125) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T-test และ F-test สำหรับการเปรียบเทียบการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน ที่จำแนกตามเพศ อายุการศึกษา อาชีพ และรายได้

ผลการวิจัย พบว่าการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.37) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.44) รองลงมาคือด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.44)

* วันที่รับบทความ: 27 ธันวาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 21 มกราคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 22 มกราคม 2565

Received: December 27, 2021; Revised: January 21, 2022; Accepted: January 22, 2022

ผลการเปรียบเทียบการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนที่มีตามเพศ อายุการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน จะมีการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาในการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหม่มนควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; ผู้นำท้องถิ่น; องค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน

Abstracts

The main objective of this research was to study the exercise of the right to elect local leaders among people in the Mu Mon Subdistrict Administrative Organization. Mueang Udon Thani District Udon Thani Province The sample group used in this research was 376 people in Mu Mon Subdistrict Administrative Organization using the formula of Taro Yamane (Ymane. 1973 : 125). It is a questionnaire consisting of 3 parts: statistics used in data analysis. are descriptive statistics, i.e. number, percentage, mean, and standard deviation for the general data of the sample. Inferential statistics were T-test and F-test for comparing the exercise of right to elect local leaders of people in Mu Mon Subdistrict Administrative Organization. classified by gender, age, education, occupation and income.

The results of the research revealed that the exercise of the right to choose the local leaders of the people in the Mu Mon Subdistrict Administrative Organization Mueang Udon Thani District Udon Thani Province Overall, it was at the highest level ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.37) and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was political participation ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.44), followed by Voting exercise ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43) and the least mean aspect was information perception ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.44).

Comparison results of exercising the right to elect local leaders of people in the Mu Mon Subdistrict Administrative Organization Mueang Udon Thani District Udon Thani Province classified by sex, age, education, occupation and income. People with different gender, age, education, occupation and income The right to choose the local leaders of the people in the Mu Mon Subdistrict Administrative Organization will be exercised. no different.

Recommendations, guidelines for the development of the right to elect local leaders of people in the area of Mu Mon Subdistrict Administrative Organization Mueang Udon Thani District Udon Thani Province, including Mu Mon Subdistrict Administrative Organization, should disseminate public information to the people about their rights and powers to participate with local government organizations in carrying out various activities.

Keywords : Participation; Local Leaders; Mu Mon Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงริเริ่มการปฏิรูปการเมืองโดยให้สิทธิทางการเมืองการปกครองแก่ประชาชนในการที่จะเลือกสรรผู้ปกครองของตนเอง จึงทรงมีพระราชดำริให้ทดลองจัดหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นในปี พ.ศ. 2440 ได้แก่สุขาภิบาลกรุงเทพ ต่อมาในปี พ.ศ. 2448 ได้ขยายกิจการไปยังสุขาภิบาลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสงคราม หลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงริเริ่มการจัดตั้งดุสิตธานี เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ การปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตยโดยแท้เนื่องจากรูปแบบของดุสิตธานีจะมีการจำลองกลไกและสถาบันทางการเมืองที่สมบูรณ์ครบถ้วน และในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ทรงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดตั้งเทศบาลขึ้น

สำหรับการประกาศ ให้มีพระราชบัญญัติเทศบาลและการจัดตั้งสภาจังหวัด มีขึ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2476 และมีการตราพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลในปี พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติการปกครองเมืองพัทยา พ.ศ. 2521

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2560 หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑ ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่ง การปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามวิธีการและรูปแบบองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกัน มาตรา ๒๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมายให้เอกชน หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ

ดำเนินการนั้นก็ได้ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษี ที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน กฎหมายตามวรรคหนึ่งและกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครอง ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกัน การก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย มาตรา ๒๕๑ การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกัน หรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ มาตรา ๒๕๒ สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย มาตรา ๒๕๓ ในการดำเนินงาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา ๒๕๔ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกัน เพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ

การปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นระบบการปกครองที่มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นในท้องที่ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้จะเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดที่จะมีส่วนทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าตนเองนั้นมีส่วนได้เสียกับการบริหารของรัฐที่ดีหรือไม่ดีการ ให้บริการเกิดประโยชน์หรือความเสียหายต่อตนเองซึ่งจะเป็นการฝึกการเรียนรู้การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ทำให้เกิดการฝึกฝนตนเองให้มีบทบาทต่อการปกครอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาและแสวงหาแนวทางการแก้ไข ที่

ถูกต้องมีประสิทธิภาพ หากการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง ย่อมจะมีส่วนในการลดภาระของรัฐบาลกลาง

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจให้ประชาชนปกครองตนเอง โดยประชาชนจะต้องเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปบริหารกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการไปสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น ปัญหาขาดความกระตือรือร้นในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งและขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเสนอแนะ และเป็นแนวทางการพัฒนาในเรื่องของการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้
3. เพื่อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาในการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้เป็นหน่วยในการศึกษา (Unit of Analysis) คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 9 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 6,231 คน
2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Simple Size) จากจำนวนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973 : 125) ความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ครั้งนี้ เป็น การศึกษาทางสถิติเชิงพรรณนา โดยเครื่องมือที่นำมาใช้นี้ใช้ การออกแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็น เครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่ง ประกอบด้วยข้อ คำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 ด้าน คือ 1. ด้านการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร 2. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 3. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 30 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกผู้นำ ท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 ด้าน คือ 1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 3. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษา ได้ ดำเนินการสร้างและทดสอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดในการวิจัย 3 ด้าน คือ 1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 3. ด้านการมี ส่วนร่วมทางการเมือง

2. กำหนดเนื้อหาของคำถามในแบบสอบถาม และนิยามตัวแปรที่ต้องการวัด นำร่าง ไป ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัยรัฐ หมั่นด้วง อาจารย์ที่ปรึกษาขอคำแนะนำ เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ ศึกษา และมีลักษณะซึ่งทุกคนสามารถตอบข้อเท็จจริงได้

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of item objective congruence : IOC) เกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.60 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถาม ไปตรวจสอบและแก้ไข เพื่อความถูกต้องของเนื้อหาและความชัดเจนของ ภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try – out) ใช้กับประชาชน ที่มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาข่า อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อหา

อำนาจจำแนก (Discrimination) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total correlation) เกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.20 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.90 ขึ้นไป

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ตามตารางที่ 2 จำนวน 376 คน

2) บันทึกข้อมูลเอกสารและข้อมูลแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

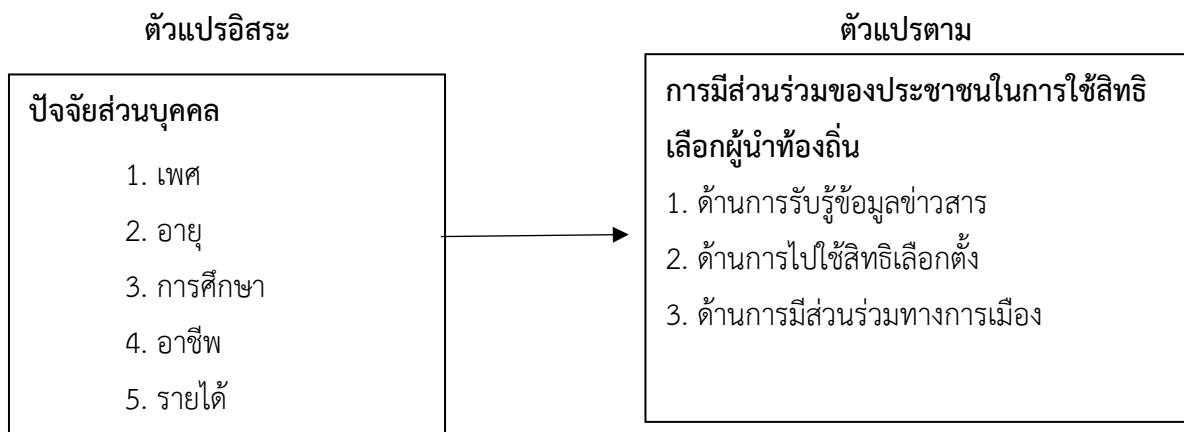
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) แทน $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แทน S.D.

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบแบบที (t – test) กรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มและการทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) กรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไปด้วยสถิติ F – test

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปออกเป็น 4 ส่วน ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 และเป็นเพศชาย จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 อายุอยู่ระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.78 รองลงมาอายุอยู่ระหว่าง 26 - 35 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.05 และช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.99 มีระดับการศึกษาระดับชั้น ปวช.และระดับชั้น ปวส. จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.01 รองลงมาคือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15 และน้อยที่สุดคือระดับประถมศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45 ส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.52 รองลงมาคือค้าขาย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.39 และน้อยที่สุดคืออื่น ๆ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.38 มีรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.99 รองลงมาคือ 10,001-20,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.14 และน้อยที่สุดคืออื่น ๆ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.91

2. การใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.37) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.44) รองลงมาคือด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.44) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ ดังนี้

2.1 ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.44) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 4.89$, S.D.= 0.41) รองลงมาคือ ข้อ 2. ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการฟังวิทยุ ($\bar{X} = 4.86$, S.D.= 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 7. ท่านไปฟังการปราศรัยหาเสียงของพรรคการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.77)

2.2 ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 17. ท่านคิดว่าปัจจุบันคนไทยมีค่านิยม เคารพนับถือคนที่มีเงิน ตำแหน่งสูงเหมือนเดิม ($\bar{X} = 4.78$, S.D.= 0.55) รองลงมาคือ ข้อ 18. ปัญหาทางเศรษฐกิจความเป็นอยู่เรื่องปากท้องของประชาชนส่งผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= 0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 22. ท่านเชื่อมั่นในหลักการปกครองอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน ยึดมั่นในเสียงส่วนมาก เคารพเสียงส่วนน้อย ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.67)

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.44) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 31. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้ประชาชนตื่นตัวกับการเมืองระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.56) รองลงมาคือ ข้อ 33. เหตุการณ์ทางการเมืองมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันของท่าน ($\bar{X} = 4.78$, S.D.= 0.55) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 26. การที่ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองว่าเป็นเรื่องของผู้นำทางการเมือง และนักการเมืองหรือชนชั้นสูงเท่านั้น ยากที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.65)

3. ผลการเปรียบเทียบการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนที่มีตามเพศ อายุการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน จะมีการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาในการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลหม่มควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

2. ควรสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

3. ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้สิทธิการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตระหนักถึงความสำคัญในผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น
4. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง

อภิปรายผลการวิจัย

การใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.37) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.44) รองลงมาคือด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.44) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร อิมโพและคณะ (2563 : 54) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. 2562 ในอำเภอลพบุรี จังหวัดลพบุรี พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้สนใจทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.71 และยังสอดคล้องกับงานของอรนุช โงมาตุรงค์ (2549 : 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตประเวศ กรุงเทพมหานครพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ได้แก่มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแล้วแจ้งให้สมาชิกในครอบครัวได้รับทราบการจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งพัฒนาการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะต้องให้ความสนใจมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางรวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งพัฒนาการเมือง ประชาชนควรมีสิทธิเลือกวิธีการมีส่วนร่วมของตนเอง ควรเปิดช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความตื่นตัวทางการเมือง จะช่วยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในอีกระดับหนึ่ง และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เดือนฉาย พิลาชัย (2557 : 6) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่มน อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีตามเพศ อายุการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน จะมีการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของ

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมื่นมน้อย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร อิมโพ และคณะ (2563 : 54) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรีผล การวิเคราะห์ข้อมูล ตามสมมติฐานการวิจัย : ประชาชนมีสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ต่างกัน มี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่ต่างกันเป็น การปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ รายได้ ต่างกัน มีระดับการมี ส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี โดย ภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับ สมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานของคง ฤทธิ์ กลวงษ์ (2561 : 109-125) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีระดับการมี ส่วนร่วมไม่ 91 ต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานในขณะที่ ปัจจัยส่วนบุคคล ในด้านรายได้ ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับ สมมติฐาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเยี่ยม อยู่คง (2550 : 8) ที่ศึกษา เรื่อง แนวทาง พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำเภอท่า ตะโก จังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีระดับ การมี ส่วนร่วมไม่ต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน แต่ปัจจัยด้านรายได้ต่างกัน มีระดับการมี ส่วน ร่วมทาง การเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน จะเห็น ได้ว่ารายได้ของ ประชาชนส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจเป็นเพราะประชาชนต้องทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงเป็นสิ่งสำคัญ ลำดับแรกก่อนที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ รัฐหรือ พรรคการเมือง ผู้นำชุมชน ควรตระหนักถึงกิจกรรมต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญที่สุดเนื่องจากการพัฒนาการเมือง

ส่วนร่วมของประชาชน จำเป็นต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมพัฒนาการเลือกตั้งให้มีความเป็นประชาธิปไตย และมีความต่อเนื่อง เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่ชุมชนด้วย

1.2 หน่วยงานของรัฐควรมีการประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เช่น ป้ายคัทเอาร์ท หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/เสียงตามสาย เพื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

1.3 ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมจนทำให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมือง

1.4 คณะกรรมการการเลือกตั้ง พิจารณาทบทวนระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนให้มีความยืดหยุ่นสามารถนำไปบังคับใช้กับการจัดการเลือกตั้งตามกฎหมายการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้สิทธิเลือกผู้นำท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*. 14 (3), 109-125.
- เดือนฉาย จงสมชัย. (2557). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญเยี่ยม อยู่คง. (2550). *แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภาพร อัมโพ . (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*. 7 (5), 107-118.

อรนุช โจมามุรงค์. (2549). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rdEd). New York. Harper and Row Publications.